

KONFERENSIYALAR COM

ANJUMANLAR PLATFORMASI

**III RESPUBLIKA ILMIY-
AMALIY KONFERENSIYASI**

**YANGI DAVR ILM-
FANI: INSON UCHUN
INNOVATSION G'OYA
VA YECHIMLAR**

FEVRAL, 2026

ISSN 3093-8791

ELEKTRON NASHR:

<https://konferensiyalar.com>

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

**III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYASI MATERIALLARI**

2026-yil, fevral

TOSHKENT-2026

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 3-son (fevral, 2026-yil).– 121 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 12-fevral

Mas'ul muharrir:
Isanova Feruza Tulqinovna

Annotatsiya

Mazkur to'plamda "Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar" mavzusidagi III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari jamlangan. Nashrda respublikaning turli oliy ta'lim muassasalari, ilmiy markazlari va amaliyotchi mutaxassislari tomonidan tayyorlangan maqolalar o'rin olgan bo'lib, ular ijtimoiy-gumanitar, tabiiy, texnik va yuridik fanlarning dolzarb muammolari va ularning innovatsion yechimlariga bag'ishlangan.

Ushbu nashr ilmiy izlanuvchilar, oliy ta'lim o'qituvchilari, doktorantlar va soha mutaxassislari uchun foydali qo'llanma bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ilmiy-amaliy konferensiya, innovatsion yondashuv, zamonaviy fan, fanlararo integratsiya, ilmiy-tadqiqot, nazariya va amaliyot, ilmiy hamkorlik.

Barcha huquqlar himoyalangan.

© Scienceproblems team, 2026-yil

© Mualliflar jamoasi, 2026-yil

MUNDARIJA

TEXNIKA FANLARI

Nazirov Sardor

BIR MAVSUMDA BUG'DOY VA PAXTA YETISHTIRISHNI TA'MINLAYDIGAN
ELEKTROTEXNOLOGIYANING IQTISODIY SAMARADORLIGI 5-8

QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

Yodgorov Normumin, Amirqulova Nigora

INDIGOFERANING SUG'ORISH MUDDATLARI VA MEYORLARI 9-12

TARIX FANLARI

Omonova Sarvinoz, Baratova Gulzoda

ABU UBAYDA IBN al-JARROHNING TIBBIYOT TARIXIDAGI O'RNI VA ILMIY MEROSI 13-15

IQTISODIYOT FANLAR

Mengniyozov Anvar

JAHONDA RAQAMLI BANK XIZMATLARINING EVOLYUTSIYASI 16-20

FALSAFA FANLARI

Nabiyev Sherzodjon

KIBERAGRESSIYA FENOMENI VA YOSHLAR AXLOQIY-MA'NAVIY QADRIYATLARI 21-26

FILOLOGIYA FANLARI

Nasriyev Nurullo

ZAMONAVIY XALQARO AXBOROT BOZORIDA MEDIABIZNES TUSHUNCHASINING
AHAMIYATI 27-28

YURIDIK FANLAR

Xursanov Shamsiddin

XALQARO TIJORAT ARBITRAJIDA SHARIAT OMILI 29-33

PEDAGOGIKA FANLARI

Sodiqova Gulnora

ISH BERUVCHILAR ISHTIROKIDAGI KASBIY TA'LIM DASTURLARINI RAQAMLI
TRANSFORMATSIYA QILISH 34-39

Ganiyev Elyorbek

TALABALARDA QONUNIY BILIMLARNI AMALIYOTGA TADBIQ ETISH METODIKASI 40-45

Xabibullayev Alimardon

TALABALAR MOBILIGINI RIVOJLANTIRISHDA QO'SHMA TA'LIMNING INSTITUTSIONAL
BOSHQARUV MEXANIZMLARI (RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI ASOSIDA) 46-51

Nigmatova Nozimaxon

OLIY TA'LIMDA INGLIZ TILINI O'QITISHDA GENERATIV SUN'IY INTELLEKT
TEXNOLOGIYALARINI INTEGRATSIYALASH METODIKASINING NAZARIY ASOSLARINI
TAKOMILLASHTIRISH 52-54

Abdullayeva Asila

TARIXIY VA FALSAFIY BILIMLARNI BIRLASHTIRISH ORQALI OLIY TA'LIMDA
INNOVATSION PEDAGOGIK METODLARNI TATBIQ ETISH 55-60

Ergasheva Nigora

PEDAGOGIK HAMKORLIK ASOSIDA BO'LAJAK BOSHLANG'ICH TA'LIM
O'QITUVCHILARINING METODIK KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING
ILMIY-NAZARIY ASOSLARI 61-64

G'ofurova Barnoxon

OLIY TA'LIM TIZIMIDA TALABALARNING KONSEPTUAL FIKRLASH KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHGA XIZMAT QILUVCHI METODIK SHART-SHAROITLAR 65-68

Shamsiddinova Durdona

BOSHLANG'ICH TA'LIMDA O'QUVCHILARNING O'QILGAN MATNNI TUSHUNISH KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA METAKOGNITIV O'QITISH USULLARINING SAMARADORLIGI 69-71

Yuldasheva Maftuna

PEDAGOGIK KOMMUNIKATSIYA VA PSIXOLOGIK TA'SIR USULLARINI O'RGATISH: NAZARIY VA AMALIY YONDASHUVLAR 72-77

Butayev Norbek

KASBIY KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK YONDASHUVLARNING DIDAKTIK IMKONIYATLARI 78-80

Rajapov Sulaymon

ESP (ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES) ASOSIDA MULOQOT KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI 81-84

Samandarova Nargiza

KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV DOIRASIDA IQTISODCHILARNING KASBIY NUTQ TAYYORGARLIGINI TAKOMILASHTIRISH 85-87

Sobirov Qobuljon

BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISHDA INTEGRATSIYALASHGAN PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING ROLI 88-93

Raxmanova Nigora

ZAMONAVIY KOMPETENSIYAVIY YONDASHUV VA AN'ANAVIY SHOGIRDLIK TIZIMINING UYG'UNLIGI 94-99

Xalberdiyev Ziyodilla

TA'LIM MENEJMENTIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNING PEDAGOGIK ASOSLARI 100-102

Kamolov Baxtiyor

EKOLOGIK TARBIYA VA TURIZM FANLARI INTEGRATSIYASI ORQALI TALABALAR MADANIY-MA'NAVIY DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISH 103-108

TIBBIYOT FANLARI

Сайдуллаева Мукаддам, Абдукадирова Лазиза

ЛАТИНСКИЕ И ГРЕЧЕСКИЕ ИСТОКИ МЕДИЦИНСКИХ ЭМБЛЕМ И ИХ РОЛЬ В СОВРЕМЕННОЙ МЕДИЦИНЕ 109-115

SIYOSIY FANLAR

Уразбаев Абатбай

ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ УЧАСТИЯ ГРАЖДАН В ОБЕСПЕЧЕНИИ ОБЩЕСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ: ГЛОБАЛЬНЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН 116-120

TARIX FANLARI

ABU UBAYDA IBN al-JARROHNING TIBBIYOT TARIXIDAGI O'RNI VA ILMIY MEROSI

Omonova Sarvinoz

Qarshi Davlat Universiteti
Dotsent

Baratova Gulzoda

Qarshi Davlat Universiteti
Tarix yo'nalishi 2-kurs talabasi

Annotatsiya. Ushbu tezisdagi o'rta asr Sharq tabobatining yetuk namoyondalaridan biri bo'lgan Xo'jayi Jarrohning hayoti, ilmiy faoliyati va tibbiyot rivojiga qo'shgan hissasi yoritiladi. Tadqiqot tarixiy manbalar va ilmiy adabiyotlar asosida olib borilib, uning jarrohlik amaliyoti hamda davolash usullariga oid qarashlari tahlil qilinadi. Shuningdek, olimning ilmiy merosining Sharq tibbiyoti taraqqiyotidagi ahamiyati ochib beriladi.

Kalit so'zlar: Oq tuya, Amir Temur, 1926-yil, Yazid va Umayr, ganch o'ymakorligi.

ABU UBAYDA IBN al-JARRAH'S PLACE IN THE HISTORY OF MEDICINE AND HIS SCIENTIFIC HERITAGE

Omonova Sarvinoz

Karshi State University
Associate Professor

Baratova Gulzoda

Karshi State University
2nd year student of History

Annotation. This thesis covers the life, scientific activities and contribution to the development of medicine of Hojai Jarrah, one of the outstanding representatives of medieval Eastern medicine. The research is conducted on the basis of historical sources and scientific literature, and the significance of his help and treatment methods. The scientific heritage of the scientist in the development of Eastern medicine is revealed.

Key words: White Camel, Amir Temur, 1926, Yazid and Umayr, ganch carving.

DOI: <https://doi.org/10.47390/ydif-y2026v2i3/n03>

Abu Ubayda ibn al-Jarroh yodgorlik majmuasi XIV asrda Qarshi shahrining janubiy-sharqiy qismida barpo etilgan. 1965-1973 yillarga oid Arxiv hujjatlarida qayd qilinishicha, ziyoratgohda hech qanday yozuvi va belgisi bo'lmagan qabr toshi topilgan. XIX asr oxirlari XX asr boshlarida qabrning shimoli-g'arbiy tomonidan qorilar ibodat qiladigan masjid yonida pastroq naqshin minora joylashgan bo'lgan. Masjid 1926-yilda buzib tashlangan. Masjidning janubida yuzasi 16kvadrat metrni tashkil etgan hovuz bo'lib, u osti zinali, betolashtirilgan holda hozirgi kungacha saqlangan. Jumladan, xaroba bo'lib yotgan mazkur ziyoratgoh 2000-yilda qayta tiklandi, qabr ustida maqbara bunyod qilindi, kirish joylariga darvozaxonalar qurilib, yo'laklar ta'mirlandi, atrofi obodonlashtirildi, ziyoratchilar uchun jamoatxonalar barpo qilindi.

Mustabid tuzum davridagi arxiv hujjatlarida zikr etilgan manzil "Xoja Ubayda Jarroh" deb yozilgan. Arxiv malumotnomasida unga aloqador ikki rivoyat keltirilgan. Rivoyatlarning birinchisida Xo'ja Ubayda Jarroh Amir Temur saroyida jarroh bo'lib xizmat qilgan, deb naql etilgan. Ikkinchi rivoyatda esa, Xo'ja Ubayda Xudoyzod qishlog'ida yashaganligi va kishilarni jarrohlik usuli bilan davolaganligi ko'rsatilgan. Ushbu satrlar muallifi tomonidan 1994-2000 yillarda Qarshi tarixini o'rganishga bag'ishlangan tarixiy-etnografik ekspeditsiya jarayonida bu muqaddas maskan haqida uchinchi, fikrimizcha, haqiqatga ancha yaqin bo'lgan bir rivoyat yozib olindi:

Qarshi shahri va ziyoratgoh atrofidagi qishloqlarda yashovchi keksalarning aytishlaricha, bu qutlug' manzilda yotgan zotning asl ismi Abu Ubayda bin al-Jarroh bo'lib, u kishi sahobalardan ekan. Makkalik kofirlar bilan urushda Muhammad (s.a.v.) payg'ambarining tishlari singanda, Abu Ubayda oqayotgan qonni to'xtatib, davolagan. Shunda Rasululloh Abu Ubaydani "al-Jarroh" deb ataganlar...

Sohibqiron Amir Temur Shomni fatx qilgan paytda Abu Ubaydaning ta'rifini eshitib, u zotning ravzalarini ziyorat qilgan va mening yurtimda ham shunday ulug' kishilarning qabri bo'lsin, ularning sharofatidan va savobidan tangri taolo xalqimga kushoyishlar bersin degan qutlug' niyatda uning hokini (tushida ayon bo'lgan) oq tuyaga orttirib, karvon bila saltanatining poytaxti Samarqand sari jo'natgan. Shu bilan birga, tuya qayerga cho'ksa, Abu Ubaydaning xoki usha yerga dafn etilsin, degan mazmunda farmon bergan. Ammo tuya Samarqand yetmay, Qarshi tuprog'iga cho'kkan. Shunda Abu Ubaydaga shu yerning tuprog'i nasib qilgan ekan, deb uni tuya cho'kkan shu yerga, ya'ni hozirgi ziyoratgoh o'rniga dafn etishgan ekan.

Manbalarda keltirilishicha Abu Ubayda bin al-Jarroh nomiga islomiy manbalarda munosib o'rin berilgan. Jumladan, Abdulaziz Mansur tarjimasidagi "Sifot us-Soffa" kitobida ul zoti sharif haqida shunday yozilgan: "Bu zot payg'ambarimiz Muhammad alahissalom tomonidan bashorat berilgan 10ta jannatiylardan beridir. Rasululloh bilan barcha g'azotlarda qatnashgan. Ikki o'g'li—Yazid va Umayr yosh o'lib ketganlar. Onasining nomi Hind binti Jobir..." [1].

Maqbara to'rtburchakli tarhli, peshtoqgumbazli, pishiq g'ishtdan qurilgan, bosh peshtog'i burchaklariga burjlar ishlangan, yon devorlarida mehrob shaklidagi derazalar bo'lib, panjaralar o'rnatilgan. Maqbara ichi ganch o'ymakorligida pardoqlangan [2].

Abu Ubayda Qurayshiylarning olijanob oilasida tug'ilgan. Islomni qabul qilishdan oldin u o'sha davrdagi arablarga xos hayot kechirgan, ammo Payg'ambar Muhammad (s.a.v.) ning kelishi bilan uning taqdiri o'zgarib ketdi. Abu Ubayda Islomni ilk qabul qilganlardan biri bo'lib, o'ziga xos samimiyligi va kamtarligi bilan bu xabarni qabul qildi. U boshidanoq o'zining mustahkam iymoni va eng qiyin vaziyatlarda ham xotirjamlik va vazminlikni saqlash qobiliyati bilan mashhur edi. Uning ishonchliligi va halolligi unga Payg'ambar Muhammad (s.a.v.) dan boshqa hech kimdan "Ummatning amini" degan maxsus unvonni keltirdi. Bu unvon uning nafaqat moddiy masalalarda, balki iymon va yetakchilik masalalarida ham ishonchni qo'riqlovchi sifatidagi rolini aks ettirdi [3].

Xulosa: Abu Ubayda ibn al-Jarroh o'rta asr Sharq tabobatida jarrohlik amaliyotining rivojlanishida muhim o'rin egallagan tabiblardan biri hisoblanadi. Uning faoliyati haqidagi ma'lumotlar tarixiy manbalarda cheklangan holda saqlanib qolgan bo'lsa-da, mavjud manbalar asosida u amaliy tibbiyot va jarrohlik ilmini rivojlantirishga munosib hissa qo'shgani aniqlanadi. Xo'jayi Jarrohning tibbiy qarashlari va amaliy tajribasi Sharq tabobatining umumiy

taraqqiyoti bilan chambarchas bog'liqdir. Tadqiqot natijalari uning ilmiy merosini yanada chuqurroq o'rganish zarurligini ko'rsatadi hamda tibbiyot tarixi va manbashunoslik yo'nalishidagi tadqiqotlar uchun muhim ahamiyat kasb etadi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Qarshi Shahrining me'moriy yodgorliklari, Toshkent "yangi asr avlodu"—2011, B-51-52
2. https://uz.wikipedia.org/wiki/Xo%E2%80%99ja_jarroh_yodgorlik_majmuasi
3. https://seekersguidance.org/articles/the-prophets-companions/the-ten-promised-paradise-sayyidina-abu-ubayda-ibn-al-jarrah-allah-be-pleased-with-him-shaykh-faraz-rabbani/?utm_source=chatgpt.com

YANGI DAVR ILM-FANI: INSON UCHUN INNOVATSION G'OYA VA YECHIMLAR

III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI MATERIALLARI

2026-yil, fevral

Mas'ul muharrir: *F.T.Isanova*
Texnik muharrir: *N.Bahodirova*
Diszayner: *I.Abdihakimov*

Yangi davr ilm-fani: inson uchun innovatsion g'oya va yechimlar.
III Respublika ilmiy-amaliy konferensiyasi materiallari to'plami.
2-jild, 3-son (fevral, 2026-yil). – 121 bet.

Mazkur nashr ommaviy axborot vositasi sifatida 2025-yil, 8-iyulda
C-5669862 son bilan rasman davlat ro'yaxatidan o'tkazilgan.

ISSN: 3093-8791 (onlayn)

Elektron nashr: <https://konferensiyalar.com>

Konferensiya tashkilotchisi: "Scienceproblems Team" MChJ

Konferensiya o'tkazilgan sana: 2026-yil, 12-fevral

Barcha huquqlar himoyalangan.
© Science problems team, 2026-yil.
© Mualliflar jamoasi, 2026-yil.